

WWW.INARI.FI/EN

INARIN KUNTA
PIISKUNTIE 2
99800 IVALO

INARI
Aanaar Aanaar Anár

INARINKUNTA

INARIN KUNTA

INARINKUNTAAN

KÄÄVCI IVEÄÄIGI AANAAR

*Tave tuoddârij, jaavrij já juuvâi hammim enâduvâst iälá vuáimálávt
Suomâ stuárráamus kieldâ.*

Luándu lii aanaarláid sehe identi-
teet uási já iäláttâs káldee. Keesi ijât-
tes iijâi ääigi piäiváš ij maašâ ollágin
uáddiđ já tálviv tot vuoinâst skam-
määäigi almeroobdâ vuoluubeln já
addel jieijâs čuovâ vielgis muottui,
máánun já kuovsâkkâsâi taansân.

seen maangâi päälgis joođeet Anarân
luándu já puorij äigiájánâsmáhđulâš-
vuodâi áánsust, nubeh puátih pargo
já uápui maajeeld. Neelji virgálii kielâ
kieldâst ässeemeeri lii lasanâm jo
ihelove ääigi.

KULTTUURIJ TEIVÂMSAJE

Sämikulttuur kuávdážin, sehe Taažâ
já Ruošâ räjinaburin Anarist lii šod-
dâm kulttuurij teivâmsaje já aalmugij-
koskâsâšvuotâ lii aanaarláid luándulâš.
Aalmugijkoskâsâšvuodâ já sajaduv las-

AANAAR – VUÁIMÁLÂŠ LUÁNDUSTIS

Aanaar kieldâ ovdedempargoost annoo
áárvust páihálâšvuodâ, siärvuslâšvuodâ,
ruokkâdvuodâ já ovdâsvástádâslâš-
vuodâ merhâšume, sehe eellimvyeimi,
luándu kilelis kevttim, sâmmilâšvuotâ
já šiev eellim iävtuh.

Inarin koulukeskus Šielä

AANAARLÄŠ ARGÄ & ASTOÄIGI

ÁINOOŠLAJÄSIH PALVÂLUSAH

Njyebžilis argâ šadda puorij vuádu-palvâlusâi pirrâ. Aanaar pirrâ jándur koccee tiervâsvuotâkuávdáš lii Avelist já kieldâ kulmâ peivikiäju já vuáduškoolâ fäälíh torvolii arâšoddâdem já ollâ tääsi vuáđumáttááttâs. Perruu nuorâmuuh pyehtih juátkid uápuid päikki-kieldâ luvâttuvâst tâi Säämi máttááttâskuávdáást, mii fáálá nube tääsi áámmátlii škovlim sierâ suorgijd.

ÄIGIÁJÂNÄSAH PIRRÄ IVE

Vieti astoääigi stivrejum lihâdem ooleest, aalmuglâšopâttuv kursâin, elleekoveteatter fiilmâin naavdâšmâin, teikkâ adde tuu mielâkuvviittâs jođettiđ tuu Avveel váldukirjerááju, Aanaar sâmikirjerááju já kirjerájuauto valjiittâsâi fáárust. Anarist luándust jotteem

lii argâpeeivi uási om. miäcástem, kuálástem, vandârdem já čuoigâm ooleest. Kieldâst kávnogeh meid maangah sierâlágáneh aldalihâdem-sajeh, luistelem- já valastállâmkiedih, sehe vuoijâmhalli.

Aanaarohoh, algâaalmugij muusik-tábáhtus Ijâttes ijjâ já elleekovefestivaal Skammâkoveh, sehe maangah eres tábáhtusah pirrâ kieldâ fäälíh áinoošlâjâsijd feeriimijd. Sâmikulttuur ovdâsteh Anarist Sâmimuseo Siida já Säämi kulttuurkuávdáš Sajos, mast tuáimá meid Sâmitigge.

AASSÂM & PÄIKKI ANARIST

PÄIKKI LUÁNDU PIÁLLÁST TÂI ALDA PALVÂLUSÂID

Anarist tun puávtáh aassâđ láigu-
visteest tâi omâstemvisteest nuuvt
luándu piállást ko meid aabâs alda
palvâlusâid.

Inarin Vuokra-asunnot Oy laigut
viistijd ain oovtâ viste aassâmviistijn
peerâvistijd Anarist, Avelist,
Suáluičielgist, Njellimist já
Čevetjäävríst.

Jieijâs pääihi huksiimist movtáskâm
puáhtá väridid riijá kaavakuávluin
toonti. Uáppáásm riijá tonttijd kieldâ
kárttápalvâlusâst já vääldi huksi-
maašijn ohtâvuodâ huksimkocemân.
Toontijd vyebdih meid Meccihaldâttâs
já priivaat eennâmomâsteijeeh.

IRÄTTEM & SIERÄ TOIMÄSYERGIH

TAVEVUOTÄ LII KIEVRÄVUOTÄ

Aanaarlâš irättâstoimâ lii virkkuu já toimâmpiirâs movtijdittee. Irättâsah pargeh ennuv oovtâst-pargo jieijâs tooimâ oovdedmân já pargoh kávnogh maangâi suorgij áámmátulmuid Ovdâmerkkân stuorrâ uási pargoost jottee ulmuin láá pargoost palvâlemsuorgijn.

Kieldâ irättâs- já ovdedempalvâlusah tuárjuh uđđâ irättâs vuáđudem já išedeh jo tuáimee irättâs oovdedmist. Toimâmpirrâs já iäláttâsâi ovdedem tuárjuh sierâlágánij havâiguin.

IÄLÁTTÄSÄI KESSEE

Mađhâšemsyergi, mii addel pargo páiháláid ulmuid pirrâ ive, fáálá sesongij ääigi pargo meid stuorrâ juávkun seesoongpargeid. Mađhâšem eellimvuáimálâšvuotâ ovdeduvvoo kieldâst kilelis vuovviijn luándu já kulttuur kunnijâtmáin. Lasseen Anarist tiäduuvvoo ärbivuáváliij iäláttâsâi, eromâšávt kuálástem já puásuituálu, sehe kietâtuojij ovdedem mađhâšem paaldâst.

INSPIRAATIO KÄLDEN ARKTÄLÄŠVUOTÄ

Maangâ páihálii irättâs miänástus tuáváast lii luándu já tavekuávlv tileh. Siämmást ko kietâtye-jičeeppih, luándupyevtittâsirätteijeeh já kreatiivlii syergi rähteesh finnejeh inspiraatio arktâlii luándust, te tave hästee luándutileh hokättâleh kolmâteknologia já testamsyergi njunoš áámmátulmuid. Ovdâmerkkân Avelist lii sehe vuájánij já toi riäggái já komponentij testam jienâ alne, muottust já kolmâsist. Áinoošlajâsii luándu já šiev juvsâttetteevuođâ áánsust Aanaar lii meid eromâš kiäsutteejee čuosâttâh audiovisuaallij pyevtittâsâi olášutmân.

JUVSÄTTETTEEVUOTÄ NJUNOŠIST

Šiev jotteemohtâvuodah, tego aalmugijkoskâsâš kirdemkieddi, taheh Anarist älkkeht juksâmnaál já máhđulisteh finnodâhtooimâ aalmugijkoskâsâi ovdedem. Digitaallij ohtâvuodâi áánsust káiduspargo já -oppâm lii njezbzil.

AANAAR KYLÄH

VIJDES, ÁINOOŠLAJÂSIJ KYLÁKUÁVDÁI KIELDÄ

Aanaar stuárráamuuh kylákuávdááh láá Avveel, Aanaar já Suáluičielgi. Aktiivliih kyláseervih láá ohtsis 16.

Jyehi kylást lii jieijäs áinoošlajâsâš jiešnäli; Avveel lii ässeemere peeleeest stuárráamus já kieldâ

haaldâtlâš kuávdáš. Juvduujuv já Ocomâštuoddâr piällást orroo Aanaar annoo Suomâ sâmikulttuur kuávdâžin. Čevetjâvri vuod lii nuorttäsämmilii kulttuur já Njiävdám Taažâ räjikäävpi kuávdáš. Suomâ tavemus čuoigâmkuávdáš lii Suáluičielgist.

Ive 1876 vuáđudum Aanaar kieldâst láá nelji virgálii kielâ; suomâkielâ, anarâskielâ, nuorttâlâškielâ já tavesâmikielâ.

Kieldâ vaakun lii Ahti Hammar vuávám. Vaakun tevkis vuáđu alne vuojâd Aanaar ärbivuáválijd iäláttâsâid symbolistee silbâšapšâ kolláás poccu-učuárvih uáivist.

Aanaar ässeemeeri lii lasanâm jo ihelove ääigi. Ive 2024 loopâst aanaarliih lijiii 7224.

Avveel aalmugijkoskâsâš kirdemkieddi lii EU tavemus já tot palvâl paijeel 200 000 madhâšeijed ivveest.

Aanaar kieldâ vijdes 17 334 km² vijđoduvâst pijssáá jyehi ässei valjaas 2,5 km².

Vijđoduvâst 13 % láá čácáduvah já paijeel 70 % suojâlemkuávluh, main láá ovdâmerkkân Urho Kekkosii já Lemmee aalmuglâšmeecih.